

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.241/13/2025.

A tanács tagjai: Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Kriston Kinga közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Nemzeti Fejlesztési Központ
(Budapest, Wesselényi utca 20-22.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Cseh Orsolya kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Egerfarmos Községi Önkormányzat
(Egerfarmos, Dózsa György út 1.)

Az ajánlatkérő képviselője: Stumpf Gábor
felelős akkreditált közbeszerzési tanácsadó
ANPAST Europroject Szolgáltató Kft.
(Budapest, Ferenciek tere 2. I/13.)

A kérelmezett: MOHA ÚT Kft.
(Mezőtárkány, Budai Nagy Antal út 1.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: „Nyíltárkos csapadékvíz-elvezető fejlesztés”, 49.811.440.-Ft
Az eljárás EKR azonosító száma: EKR001080052023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T-ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a 2. számú szerződésmódosításukkal megsértették a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 141. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

A Döntőbizottság a megállapított jogsértésre tekintettel az ajánlatkérővel szemben 1.000.000.- Ft, azaz egymillió forint bírságot, a kérelmezettel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt és a kérelmezettet, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszédési számlájára átutalással teljesítsék.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi

képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága, mint támogató (és mint a hivatalbóli kezdeményező jogelődje) a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: TOP) keretén belül TOP-2.1.3-16. „Települési Környezetvédelmi Infrastruktúra fejlesztések” tárgyú felhívást tett közzé. A felhívásra a beszerző, mint kedvezményezett a TOP-2.1.3.16-HE1-2021-00019 azonosító számon regisztrált, 2021. március 30. napján támogatási kérelmet nyújtott be, melyet a támogató 2021. július 27. napján kelt támogatási döntés szerint támogatásban részesített.

2. A támogatási szerződés alapján a beszerző a „Egerfrankos, nyíltárkos csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztése” című, a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben rögzített projekt elszámolható költségeinek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és hazai központi költségvetési előirányzatból vissza nem térítendő támogatásában részesült. A támogatási szerződés a támogató képviseletében eljáró Magyar Államkincstár és a beszerző között, 2021. augusztus 24. napján jött létre, mely időpont a szerződés 9.4. pontjában foglaltakra tekintettel egyben a szerződés hatálybalépésének a napja is volt.

A támogatási szerződés 3.1. pontja értelmében a projekt megvalósítási időszakának kezdete 2021. szeptember 1. napja, a támogatási szerződés 3.3.1. pontja szerint a projekt fizikai befejezésének tervezett időpontja 2022. június 30. napja volt. A támogatási szerződés 4.4. pontja értelmében, a projekt támogatásának intenzitása a projekt összköltségének 100%-a.

A támogatási szerződés módosítására négy alkalommal került sor, melyek a projekt fizikai befejezésének tervezett napját és a záró kifizetés benyújtásának határidejét érintették. A támogatási szerződés utolsó módosítására 2023. december 12. napján került sor, melynek értelmében a projekt fizikai befejezésének tervezett napja 2023. december 19. napja, a záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje pedig 2024. január 15. napja volt.

A felek a támogatási szerződés 7. számú mellékletében rögzítették a projekt elsődleges megvalósulási helyszínét: 3379 Egerfarmos, Belterület 30. hrsz.; ahogy a további megvalósítási helyszíneket is: 3379 Egerfarmos, Belterület 296. hrsz., 306/1. hrsz, 306/2. hrsz.

3. Az ajánlatkérő – a Kbt. Harmadik Része, a Kbt. 112. § (1) bekezdés a) pontja alapján – a Kbt. 117. §-a szerinti, saját beszerzési szabályok alkalmazásával, részvételi szakasz nélküli nyílt közbeszerzési eljárást indított a tárgyi részben megjelölt építési beruházás tárgyában. Az eljárást megindító felhívás (a továbbiakban: felhívás) feladására 2023. július 5. napján került sor, mely a Közbeszerzési Értesítő 2023/131 számában a KÉ-12346/2023 iktatószám alatt 2023. július 10. napján jelent meg.

4. Az EKR-ben fellelhető dokumentumok alapján az ajánlatkérő az eljárás előkészítését 2023. június 21. napján kezdte meg.

5. Az ajánlatkérő a felhívás II.1.4) és II.2.4) pontjában a közbeszerzést az alábbiak szerint ismertette:

„Az eljárás tárgya: Egerfarmos – Nyíltárkos csapadékvíz – elvezető rendszer fejlesztése.
Tereprendezési munkák: A kiemelt nettó földmennyiség 8 916 m³. A teljes (mind a 4 db gödör összesen) területen letermelt földmennyiség (humusz + altalaj) 10 476 m³. Az új mederkontúr kialakításához töltésre is szükség van, ami 99 cm töltést (Bfm. +96, 58-ról. +97,57-re) jelent tömörítéssel együtt. Betöltendő nettó földmennyiség 2 661 m³. Az előírányzott partmeredekség minimum 3’.

Növénytelepítési munkák: 15.504 m²

AK az eljárásban alkalmazza a Kbt. 114/A. §-át, mely során a bíráló keretében a kizáró okok, és az alkalmassági követelmények tekintetében a KD-ban meghatározott igazolásokat AT-k az ajánlatukban kötelesek benyújtani, azaz AK valamennyi AT ajánlatát teljeskörűen bírálja el, és szólítja fel hiánypótlásra. Irányadók még a 114 /A. § (2) – (6) bekezdései. Nem alkalmazandó: Kbt. 67. § (1) bekezdés, a 69. § (2)-(9) bekezdés, valamint a 114. § (2) bekezdés. (...)

„(...) A kivitelezés nem építési engedélyköteles tevékenység.

A feladat részletes leírását a szerződéstervezet, a műszaki leírás valamint az árazatlan költségvetés tartalmazza.”

6. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.3) pontjában a teljesítési helyét az alábbiak szerint határozta meg: „Magyarország_3379_Egerfarmos_306/1, 120, 308”. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.12) pontjában rögzítette, hogy közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekt, a projekt száma: TOP-2.1.3-16-HE1-2021-00019.

7. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában az ajánlatokat a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja szerint, a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempont szerint kívánta értékeli, melynek keretében a nettó vállalkozási díjat 70 súllyal, további minőségi szempontként az MSZ1.1. és az MSZ1.2. pont szerinti szakemberek többlet szakmai tapasztalatát (0-36 hónap), valamint a többlet jótállás vállalását (min.0 - max.12 hónap) kívánta figyelembe venni 13-12-5 súllyal.

8. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.7) pontjában a szerződés időtartamát 60 napban jelölte meg azzal, hogy a szerződés nem meghosszabbítható és ezzel összefüggésben a felhívás II.2.13) pontjában az alábbiakat is rögzítette: „A szerződés teljesítésének véghatárideje: 2023. november 30. A felhívás II.2.7) pontjában rögzített időtartam nem nyúlhat túl 2023. november 30. napján. Amennyiben a projekt meghosszabbítására kerül sor, akkor a felhívás II.2.7) pontjában rögzített időtartam az irányadó a szerződés teljesítése során, azonban a felhívás II.2.7) pontjában rögzített időtartam a projekt határidő meghosszabbítása esetében sem növekedhet.”

9. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként az elkészült terveket és műszaki leírást is az ajánlattevők rendelkezésére bocsátotta. A 2023. április hónapi keltezéssel készült kiviteli terveket az S. Kft. készítette.

Az „Átnézeti helyszínrajz” elnevezésű „K-00” számú tervlap ábrázolja az építés helyszínének és környezetének meglévő állapotát. A 296 helyrajzi számú területen látható az 1. és 2. számú gödör, a 30, 306/1 és 306/2 helyrajzi számú területen a 3. számú gödör és a 306/1 helyrajzi számú területen a 4. számú gödör. Mind a négy gödörben a következő felirat szerepel: „félíg befagyott, talajvízzel elárasztott terület”.

A „K-01-1” számú „Meglévő állapot - 1. sz. gödör” elnevezésű tervlapon az 1. számú gödör és környezetének részletesebb megjelenítése található, szintén a „félíg befagyott, talajvízzel elárasztott terület” felirattal.

A „K-01-2” számú „Meglévő állapot - 2. sz. gödör” elnevezésű tervlapon a 2. számú gödör és környezetének részletesebb megjelenítése található, szintén a „félíg befagyott, talajvízzel

elárasztott terület” felirattal.

A „K-01-3” számú „Meglévő állapot - 3. sz. gödör” elnevezésű tervlapon a 3. számú gödör és környezetének részletesebb megjelenítése található, szintén a „félíg befagyott, talajvízzel elárasztott terület” felirattal.

A „K-01-4” számú „Meglévő állapot - 4. sz. gödör” elnevezésű tervlapon a 4. számú gödör és környezetének részletesebb megjelenítése található, szintén a „félíg befagyott, talajvízzel elárasztott terület”, valamint „mocsár” felirattal.

A kiadott műszaki leírás az alábbiakat tartalmazza:

„MEGLÉVŐ ÁLLAPOT

Egerfarmos belterületén található 4 db volt agyagbánya gödör (hrsz: 30, 296, 306/1, 306/2) tereprendezése a csapadékvíz elvezetés javítása érdekében vált szükségessé. Ez több lépésben, több beruházás valósul meg. A beavatkozás végső célja a 4 darab bányagödör közparkká alakítása. A jelen tervi elképzelés egy település szintű zöldfelület rehabilitáció első állomása.

Az 1. sz. gödör a Kossuth utca és Táncsics út között húzódik és a József Attila út választja el a 2. sz. gödörtől. Ide a magasabban fekvő területek és a belterületi csapadékarok felől érkezik víz egy átereszen keresztül. A 2. sz. gödör a József Attila út, Táncsics út, Kandó Kálmán utca folytatása által határolt. A víz az 1. sz. gödörből átereszen át érkezik. Jellemzően a környező területek vízgyűjtője is. A 3. sz. gödör József Attila út, Bajcsy-Zsilinszky utca és Kandó Kálmán utca háromszögében található. Az áteresz északi irányból hozza a vizet. A 4. sz. gödör a Bajcsy-Zsilinszky utca, Kandó Kálmán utca, József Attila út, és Hunyadi utca által határolt. Innen a víz a Rima irányába kerül elvezetésre. A gödrökben egy mostanra feltöltődött árok vezette a vizet egyik áteresztől a másikig. [...]

Jelen terv a csapadékelvezető árok felújításával, a bányagödrök rendezésével (4. sz. mélyítése során kikerülő anyaggal a többi feltöltése) foglalkozik. [...]

TERVEZETT ÁLLAPOT

A település rendelkezik belterületi csapadékvíz elvezető árokrendszerrel. Jelen beruházás ezen elemeket nem érinti.

A csapadékelvezetés javítása miatt a gödrök feltöltődött árokrendszerének tisztítása végzendő el. Az érkező csapadékvíz a gödrökben számos helyen gyűlik és az agyagos zárórétegen a szikkadás csak lassan megy végbe, így tartósan pangóvízes foltok alakulnak ki. A sekély pangóvíz kedvezőtlen hatást gyakorol a környezetre (bomlási folyamatok, szúnyogok szaporodása, településképet negatívan befolyásoló nem kívánatos használati formák, stb.). A csapadékvíz elvezetésének javítása érdekében tereprendezésre van szükség. [...]

A földmunkák megkezdése előtt szükséges a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság bevonása. A területen illetékes természetvédelmi őr megkeresésével kell a munkavégzés idejét, valamint a földdepóniák helyét, illetve a rendezett terep esetében (1-3 sz. gödrök) a kétéltűek és gótek számára szükséges vizes üregek kialakítását egyeztetni és kijelölni. [...]

10. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként, a tervek és műszaki leírás mellékleteként csatolta a tervezési szakaszban történő hatósági- és egyéb egyeztetések jegyzőkönyveit, szakami állásfoglalásait és hatósági engedélyeit, melyek a következők:

- Az Észak-magyarországi Területi Vízgazdálkodási Tanács Heves Megyei Vízgazdálkodási Szakmai Bizottságának támogató tartalmú előzetes szakvéleményét 2021. április 14. napi keltezéssel,
- A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2021. május 6. napi tájékoztatását,
- Az Észak-magyarországi Vízügyi felügyelet, mint elsőfokú hatóság H-7949-15/2004. számú vízjogi létesítési engedély határozatát a felhagyott agyagbányák csapadékvíz elvezetése és tájrendezés kivitelezési munkálataihoz 2004. május 11. napi keltezéssel,
- A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 2021. február 23. napján kelt

- tájékoztatását a korábbi vízjogi létesítési engedélyről, valamint a további teendőkről,
- A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 2021. szeptember 21. napján kelt újabb tájékoztatását a korábbi tájékoztatás tartalmáról,
  - A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 2021. november 16. napján kelt újabb tájékoztatását arról, hogy a benyújtott dokumentumok alapján a tervezett beruházása csak vízjogi létesítési engedély birtokában végezhető,
  - A 2022. június 16. napi keltezésű E-közmű nyilatkozatot, amelyben az OPUS TIGÁZ Gázhálózati Zrt. a hozzájárulását megtagadta,
  - Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság 2022. január 13. napi keltezésű Vízügyi objektumazonosítási nyilatkozatát,
  - A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 2023. február 28. napján kelt vízjogi létesítési engedélyét,
  - A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 2023. február 28. napján kelt 35500/6148/2022.ált. számú vízjogi létesítési engedélyét,
  - A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 2023. február 28. napján kelt 35500/6148/2022.ált. számú vízjogi létesítési engedélyének véglegessé válásról szóló tájékoztatást 2023. március 30. napi keltezéssel.

11. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2021. május 6. napi tájékoztatásában – többek között – a következők szerepeltek:

„A tárgyi tavak a belterület északkeleti részén húzódnak, mintegy 800 m hosszan, NyÉNy-KDK-i irányban. [...]

A bányagödrökben felgyülemelő vizek hatására kialakuló vizes élőhelyeken védett kétéltűek jelenléte – köztük a vöröshasú unka (*Bombina bombina*), a zöld levelibéka (*Hyla arborea*) és a zöld varangy (*Bufo viridis*) jelenléte volt tapasztalható. A tavak tágabb környezetében lévő hasonló élőhelyeken, több helyszínen is ismert a dunai tarajosgőte (*Triturus dobrogicus*) előfordulása, ez alapján nagy valószínűséggel feltételezhető a bányagödrökben is jelenléte. Feltételezhető még a barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*) előfordulása is. A bányagödrök növényzete nád, amelyben védett madarak fészkelése előfordulhat, például nádirigó (*Acrocephalus arundinaceus*), nádiposzáta félék stb., a tavak valószínűleg a nagyon száraz időszakokban kiszáradnak (mint például az elmúlt években), nedvesebb időszakban jelentősebb mennyiségű vizet tartalmazhatnak (mint például idén), ami a védett kétéltűek megjelenésének kedvez. [...]

Tekintettel a bányagödrökben előforduló vízhez köthető védett kétéltűekre és a növényzethez (nádashoz) köthető védett madarakra, valamint élőhelyeikre, azontúl a területről ismerté vált közösségi jelentőségű fajokra, a település csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztése során a bányagödrök területén tervezett munkálatok tervezésénél és kivitelezésénél szükségesnek tartjuk igazgatóságunk bevonását. [...]

A természeti értékek megőrzése és fenntartása érdekében az alábbi természetvédelmi ajánlások figyelembevételét kérjük: [...] Amennyiben a feltöltendő vagy a mélyíteni tervezett helyszínen víz található a feltöltés és mélyítés során tekintetbe kell venni az ott élő védett kétéltűek életciklusát. A vizes részek feltöltése, mélyítése július 15. és október 30. között csak szakaszosan és nem teljes mértékben végezhető el. A vízfelület teljes felszámolása, átalakítása – amennyiben a területen nem maradt vermelt állapotú védett kétéltű – november 1. és március 1. között végezhető. [...] Az időbeli korlátozásoktól eltérni kizárólag különösen indokolt

esetben, a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság szakembereivel a helyszínen történt előzetes egyeztetés eredményétől függően lehetséges, abban az esetben, ha a tevékenység, beavatkozás természetvédelmi érdekek sérülése nélkül megvalósítható. Az egyeztetésekről jegyzőkönyvet szükséges felvenni és a természetvédelmi hatóságnak is javasolt megküldeni.”

12. A 2023. július 21. napjának 12 órájában meghatározott ajánlattételi határidőre 3 ajánlat került benyújtásra, közte a kérelmezett részéről. Az ajánlatkérő a bontási jegyzőkönyvben a rendelkezésre álló anyagi fedezet mértékét 23.622.047.-Ft összegben jelölte meg.

13. Az ajánlatkérő 2023. augusztus 29. napján készítette el és küldte meg az eljárás ajánlattevői részére az eljárást lezáró döntését (összegezés), melyben az eljárását eredményessé nyilvánította, nyertes ajánlattevőként pedig a kérelmezettet nevezte meg.

14. Az ajánlatkérő és a kérelmezett a vállalkozási szerződést (a továbbiakban: szerződés) 2023. szeptember 13. napján kötötte meg, 23.396.358.-Ft + ÁFA értékben. A felek által megkötött szerződés a tárgyi jogorvoslati eljárás szempontjából az alábbi lényeges pontokat tartalmazza:

A szerződés II.1. pontja szerint:

„4. Megrendelő kijelenti, hogy a következők szerint rendelkezik a jelen szerződés szerinti építőipari kivitelezési tevékenység ellenértékének pénzügyi fedezetével:

A beruházás a Terület és Településfejlesztési Operatív Programból támogatott, a Támogatási Szerződésben rögzített támogatási intenzitás: 100,000000%. A projekt azonosító száma: TOP-2.1.3-16-HE1-2021-00019.”

„6. Vállalkozó a közbeszerzési eljárás dokumentumaiban rögzített teljes műszaki tartalom megvalósítására vállal kötelezettséget. Vállalkozó megerősíti és kijelenti, hogy:

a) figyelmesen megvizsgálta, szemügyre vette, átanulmányozta a Megrendelő által részére átadott projekt dokumentációkat a közbeszerzési ajánlattétel során;

b) az ajánlattétel során maga is átszámolta a közbeszerzési dokumentáció részeként kapott árazatlan részletes költségvetésben szereplő anyagmennyiségeket, a számításokat helyesnek és pontosnak találta, így azokat elfogadja, és ekképpen tökéletesen tisztában van a projekt terjedelmével;

c) a vállalkozói díjat annak tudatában fogadta el, hogy a szerződéskötéskor teljes mértékben ismerte a projekt terjedelmét, az előírt anyagokat és berendezéseket, azok mennyiségét, az építési technológiákat;

d) a Megrendelőtől kapott műszaki leírás és tervdokumentáció (ideértve az esetleges kiegészítő tájékoztatásokat, azok mellékleteit, az eljárást megindító felhívás korrigendumait) tökéletesen alkalmasak arra a célra, amelyre készültek és azok alapján az általa szolgáltatandó projekt dokumentációkat hiba és hiánymentesen el tudja készíteni;

e) ezennel vállalja és magára nézve kötelezőnek ismeri el a Megrendelőtől kapott és általa készítendő „műszaki dokumentációval” kapcsolatos teljes szakmai felelősségét és kötelezettségét;

f) kész és képes a szerződés előírásainak megfelelő módon elvégezni mindazt a munkát és szolgáltatást, amelyet a szerződés számára előír.”

„7. A kivitelezési szerződés megkötését követően a vállalkozó kivitelező viseli annak jogkövetkezményét, amely a tervdokumentáció olyan hiányosságából adódik, melyet a vállalkozó kivitelezőnek a tőle elvárható szakmai gondosság mellett észlelnie kellett volna, de a szerződéskötést megelőzően nem jelzett [191/2009. IX. 15.) Kr. 3. §]. Ilyen esetben Vállalkozó a műszaki dokumentáció hibájára, hiányosságaira nem hivatkozhat, ilyen címen a Megrendelővel szemben követelést nem érvényesíthet. Nem hivatkozhat Vállalkozó arra sem,

hogy valamely tétel az árazott költségvetésből kimaradt.”

A szerződés III.1. pontja szerint:

„1. Az építési terület címe: 3379 Egerfarmos, hrsz: 306/1, 120, 308.

3. A Megrendelő a munkaterületet a szerződés hatályba lépésétől számított 5 munkanapon belül adja át a Vállalkozónak. A munkaterület átadás-átvételéről jegyzőkönyvet vesznek fel a Felek.

4. A Vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy az átadott munkaterületen a tényleges munkavégzés megkezdésének feltételeit teljesíti, amelyek különösen:
a Vállalkozó által beszerzendő engedélyek megléte.

5. Megrendelő kizárólag a kivitelezési munkák által érintett területet biztosítja, minden egyéb ideiglenes melléklétesítményi, felvonulási és tárolási területről, és annak őrzéséről Vállalkozó köteles gondoskodni, illetve ezen ideiglenes létesítményeket a munka befejeztével saját költségén elbontani és elszállítani.”

A szerződés III.2. pontja szerint:

„1. Vállalkozó a jelen szerződés tárgyát képező munkákat a munkaterület átadásától számított 60 napon belül (kötbérterhes határidő) köteles teljesíteni. A szerződés teljesítésének véghatárideje: 2023. november 30. A 60 napos időtartam nem nyúlhat túl 2023. november 30. napján. Amennyiben a projekt meghosszabbítására kerül sor, akkor a 60 napos időtartam az irányadó a szerződés teljesítése során, azonban a 60 napos időtartam a projekt határidő meghosszabbítása esetében sem növekedhet”

„4. Jelen Szerződés a felek általi aláírását követően, a Kbt. 135. § (12) bekezdése alapján előírt, következő felfüggesztő feltétel bekövetkezésének napján lép hatályba:

Megrendelő a Közbeszerzési Eljárást a Kbt. 53. § (6) bekezdése alapján indítja meg (feltételes közbeszerzés).

4.1. Pénzügyi feltétel:

A Megrendelő a támogatásra irányuló (fedezet kiegészítésre vonatkozó) igényt fog benyújtani jelen Közbeszerzési Eljárás fedezetére vonatkozóan, amennyiben a szerződéskötéskor a rendelkezésre álló fedezet kevesebb, mint a Vállalkozói Díj.

Amennyiben a benyújtott igény a támogató döntése alapján:

a) nem, vagy

b) az igényelnél a vállalkozói díj fedezetéül szolgáló összegnél kevesebb összegben kerül elfogadásra, vagy

c) legkésőbb a szerződéskötést követő 3 hónapon belül a támogatási jogviszony nem jön létre vagy támogatási szerződés nem kerül módosításra:

úgy jelen Szerződés a Vállalkozó részére bármiféle kártérítési, kártalanítási vagy egyéb térítési kötelezettség nélkül felek között megszűnik.

A támogatási igény elbírálásának eredményéről, illetve a fedezet rendelkezésre állásáról hozott döntésről 3 munkanapon belül faxon vagy emailen értesíti Megrendelő a Vállalkozó kapcsolattartóját.

4.2. Időbeli feltétel:

Amennyiben a Szerződés aláírásakor a Megrendelő által előírt teljesítési határidő alapján - a lehetséges legkorábbi munkaterület átadáshoz képest - a műszaki átadás-átvétel lezárulásának napja a támogatási szerződésben foglalt fizikai megvalósítási határidő napját követő időpontra esik, jelen Szerződés csak akkor lép hatályba, ha a projekt fizikai megvalósítási határideje meghosszabbításra kerül olyan határidőre, amely alapján a Megrendelő által előírt, szerződés szerinti teljesítéshez szükséges idő (azaz III. fejezet 2.1. pont szerint 60 naptári nap) rendelkezésre áll.

A támogatási szerződésben foglalt fizikai megvalósítási határidő jelenleg a következő: 2023.11.30.

Felek megállapodnak, hogy ha a 4.2. pont szerinti felfüggesztő feltétel szerződéskötést követő 2 hónapon belül nem következik be, úgy e körülményt Felek olyan bontó feltételnek tekintik, mely a Szerződést a létrejöttének napjára visszamenőleges hatállyal – Felek minden további jogi aktusa nélkül – felbontja [Ptk. 6:212. § (1) bekezdés]. Ebben az esetben a Vállalkozó a Megrendelővel szemben semmiféle jogcímen nem támaszthat igényt.

Amennyiben a támogatási szerződés módosítás, vagy egyéb forrás biztosítása a szerződéskötés időpontját megelőzően aláírásra/rendelkezésre bocsátásra kerül, úgy a Szerződés hatályba lépésének napja a Szerződést későbbi időpontban aláíró fél aláírásának a napja.

A jelen pontban foglaltak ellenére a Megrendelő bármikor jogosult arra, hogy a jelen pontban foglalt feltétel teljesülésétől eltekintsen és a Megrendelő egyoldalú nyilatkozattal a Szerződést hatályba léptesse, ha diszkrecionális jogkörében eljárva – saját költségvetésén belüli átcsoportosítás vagy egyéb megoldás útján – úgy ítéli meg, hogy a vállalkozói díj teljes fedezetét biztosítani tudja. Megrendelő a hiányzó fedezet saját forrásból történő biztosításáról szóló döntésének meghozatalára legkésőbb a megkötött kivitelezési szerződés valamennyi fél általi aláírásától számított 2 hónapon belül jogosult. Ez utóbbi esetben a szerződés azon a napon lép hatályba, amikor Megrendelő a hiányzó fedezet saját forrásból történő biztosításáról döntött és így a szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre áll és felhasználhatóvá válik és ezen tény Megrendelő általi közlése a Vállalkozó által kézhez vételre kerül.

Megrendelő kijelenti, hogy a szerződéses ellenérték finanszírozásához szükséges támogatási szerződést megkötötte.”

A szerződés III.4. pontja szerint:

„11. Vállalkozó feladata a saját munkájához szükséges szociális létesítmények, tároló területek és egyéb melléklétesítmények, ideiglenes közművek munkaterületen belüli kialakítása, valamint a szerződésben vállalt munkák befejezésekor ezek elbontása, elszállítása. Vállalkozói feladat a kivitelezési munkához szükséges valamennyi segédszerkezet (dúcolat, állványzat, technikai eszköz és munkahelyi berendezés stb.) telepítése, helyszínen tartása, mozgatása, és a kivitelezés befejezésekor a munkaterületről történő eltávolítása. A Megrendelő által esetlegesen rendelkezésre bocsátott tároló-, és munkahelyeket, megközelítő utakat a kiürítés során a korábbi állapotukban kell visszaadni.”

15. Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetmény az ajánlatkérő részéről 2023. szeptember 14. napján került feladásra, a hirdetmény a Közbeszerzési Értesítő 2023/182. számában KÉ-18984/2023 számában 2023. szeptember 19. napján került közzétételre.

16. A munkavégzésről vezetett, 2023/298/1-1 számú elektronikus építési napló alapján a következők állapíthatók meg:

- A munkaterület átadására 2023. szeptember 18. napján került sor.
- A kérelmezett 2023. szeptember 22. napjától 2023. október 11. napjáig 2 fő munkavállalóval a humuszleszedést végezte a munkaterületen, majd 2023. október 12. napjától ez 8 főre módosult, és megkezdődött az altalaj kitermelése is, amely 2023. október 30. napjáig csapadékmentes időben zajlott.
- Az első esős napot 2023. október 31. napján jegyezték be az építési naplóba, ami után 2023. november 8. napján folytatódott a munkavégzés.
- A műszaki ellenőr 2023. november 6. napi bejegyzése szerint: „Kérem a munkavégzés feltételeinek biztosítását az esős időjárás esetén is, mert csak így biztosítható a határidőben történő befejezés. Kérem, a terv szerinti mederfenék és mélység, valamint szintek biztosítását az építési engedély előírásainak és a kiviteli terveknek való megfelelés és ezáltal elszámolhatóság biztosítása végett. A szakfelügyeletet és Bükk Nemzeti Park, valamint a talajvédelmi szakemberek bevonása elemi szükséglet, melyek

megtörténtéről a mai napig nem kaptunk értesítést. Ezek nem megtörténte akadályozhatja a műszaki átadás-átvételt és vízjogi üzembehelyezést.”

- A fentiek után 2023. november 27. napjáig újra csapadékmentes időben folyamatosan zajlott a munka.
- A műszaki ellenőr 2023. november 17. napi (azaz az eredeti teljesítési határidő napján tett) bejegyzése szerint: „Az esős időjárás a munkákat nehezíti, de kérem olyan technológia alkalmazását mely lehetővé teszi a kivitelezési munkák eredményes befejezését. A munkák az építési napló szerint, rendben zajlanak, kérem a használt és csatlakozó utak tisztítását és rendben tartását.”
- A műszaki ellenőr 2023. november 20. napi bejegyzése szerint: „Kérem a Tisztelt Kivitelezőt, hogy a korábban szóban már jelzett akadályközlését, írásban is megtenni szíveskedjen, annak érdekében, hogy az építési naplóba feltöltésre kerülhessem, és a Megrendelő a szerződés módosításhoz szükséges lépéseket megtehesse.”
- A műszaki ellenőr 2023. november 24. napi bejegyzése szerint: „A 11.13-i kivitelezői akadályközlés a naplóba mellékletként feltöltésre került.”
- A fentiek után 2023. november 28. napján újra csapadék miatti leállás került rögzítésre a naplóban, majd másnap újra munkavégzés.
- 2023. november 30. és 2023. december 1. napján újabb egész napos csapadék került rögzítésre.
- 2023. december 2-3. napi hétvége után december 4. napján folytatódott a munkavégzés, majd 2023. december 6. napján újra szünetelt a munka csapadék miatt.
- A műszaki ellenőr 2023. december 6. napi bejegyzése szerint: „Az elmúlt napok is esőben és havazásban bővelkedtek. Ez több napra meggátolta a munkavégzést. A kivitelezőt kértük és kérjük, hogy a munkát és a technikai feltételeket úgy szervezze, hogy a munka eredményesen átadható legyen.”
- A műszaki ellenőr 2023. december 8. napi bejegyzése szerint: „Kértem és kérem a terv szerint geometriák, méretek, és geodéziai tulajdonságok biztosítását, továbbá az építési naplónak való teljes megfelelés biztosítását. Kérem a csapadékvíz levezető árkok építését és befejezését a tervek és a módosított szerződés előírásai szerint. Kérem az átadási dokumentáció előkészítésének megkezdését, számítások föld és humuszmérleg közműnyilatkozatok intézésével.”
- 2023. december 13. napján ismét csapadék miatt szünetelt a munkavégzés, ami másnaptól 2023. december 22. napjáig folytatódott, és ez utóbbi napon kezdték meg a humuszterítést és a finomtereprendezést. Ezen dátum után sem munkavégzés, sem egyéb bejegyzés nem került rögzítésre, egészen 2024. április 22. napjáig.
- A műszaki ellenőr 2023. december 28. napján (a módosított teljesítési határidő napján) a következő bejegyzést tette: „A mai napon a munkaterületet megtekintettem. A kivitelezésre vonatkozó módosított szerződésben a teljesítési határidőnek 2023.12.28., azaz a mai volt megjelölve. A kiviteli tervek szerinti munkákat a kivitelezőnek nem sikerült befejeznie, a műszaki átadás-átvételi eljárás nem lefolytatható. Az elmúlt héten tartott kooperációs egyeztetésen elhangzottakhoz képest változás nem történt.”
- A humuszterítést és a finomtereprendezést a kérelmezett 2024. április 22. és 28. napja között fejezte be, a műszaki átadás-átvétel 2024. április 29. napján történt.
- A munkaterület visszaadására 2024. május 23. napján került sor.

17. Az előző határozati pontban kifejtettekhez kapcsolódóan a műszaki ellenőr 2023. október 13. napján akként nyilatkozott, hogy „a projekt kivitelezése, a kiviteli tervdokumentációnak megfelelően készül, a kivitelezés elkészültségi foka: 50%. Az építés készültségi foka a projekt pénzügyi terveivel összhangban van. A hatályos jogszabályok, előírások és kiviteli tervek alapján nem tapasztaltam rendellenességet.”

18. Az ajánlatkérő, a kérelmezett és a műszaki vezető által tartott kooperációs egyeztetésről felvett, 2023. szeptember 27. napján jegyzőkönyv tanúsága szerint a „jelenlévők megállapítják, hogy a munkák folyamatos, intenzív végzése szükséges, mert a jelenlegi talajviszonyok mellett a csapadékos időben történő munkavégzés különösen nagy nehézségeket okoz.”

19. A felek a megkötött szerződést mindösszesen két alkalommal módosították.

20. A felek a szerződést első alkalommal 2023. november 30. napján módosították. A szerződésmódosításra három ok miatt volt szükség, melyből kettő adminisztratív jellegű volt és e tekintetben a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti jogalapra hivatkoztak. A felek adminisztratív jellegű problémaként jelölték meg, hogy az ajánlatkérő a felhívás II.2.4) pontjában tévesen nem építési engedélyköteles építési beruházásnak minősítette a tárgyi beruházást, aminek következtében az ÁFA megfizetési szabályok nem megfelelően kerültek rögzítésre, illetve a közbeszerzési dokumentumokban nem a kivitelezéssel érintett ingatlanok helyrajzi számát tüntették fel, ahogy a szerződésben sem. E vonatkozásban a helyrajziszámok helyesen a támogatási szerződés 7. számú mellékletében található.

A felek további módosítási indokként – mely érdemi jellegű volt és mely tekintetében a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját jelölték meg – az alábbiakat rögzítették:

„2.3 A Felek közötti kooperációs megbeszéléseken és az építési naplóban is rögzített információk alapján megállapítják, hogy a Kivitelező az időjárás tényezők miatt 2023.10.27. napjától korlátozottan, 2023. 11.06. napjától pedig egyáltalán nem tudott munkát végezni az érintett munkaterületen, melyet a Műszaki ellenőr is igazolt. Az e-napló és a hivatalos meteorológiai adatok alátámasztják a Kivitelező akadályoztatását az időjárás körülmények miatt. A tárgyi beruházás területén még csapadégmentes körülmények mellett is igen magas talajvízszint a jellemző, ami az utóbbi időben kialakult rendkívül csapadékos időjárás hatására még a normál, magas szinthez képest is lényegesen megemelkedett. Vállalkozó a kivitelezés a megkezdése óta folyamatos, és a megvalósításhoz főként igen hatékony, láncos munkagépeket használ, de a területen való mozgás, a szállítógépjárművek közlekedése, a munkaterület rendkívüli átázottsága és a tömörítési nehézségek miatt egyre nehezkesebbé vált, így a Megrendelőn és a Vállalkozón kívülálló okok miatt a munkálatok előre haladása, a szakszerű munkavégzés, a tervezett ütemezésben, előre láthatóan biztonsággal nem megvalósítható. Az időjárás előrejelzések pár hét múlva jelentős lehűlést irányoznak elő, ami az ilyen típusú munkáknál, az ilyen talajviszonyok melletti területeken várhatóan hatékonyabb munkavégzést tehet lehetővé. Erre tekintettel a vállalkozási szerződés teljesítési határidejét a Felek módosítják a teljesítési határidőt.”

A fentiekre tekintettel a felek a szerződés II.1.2. és II.1.10.) pontját a kifizetési szabályok tekintetében, a szerződés III.1.1.) pontját pedig az építési munkaterület tekintetében az alábbiak szerint módosították: „3379 Egerfarmos, Belterület hrsz: 30., 296., 306/1, 306/2.” Mindezek mellett a szerződés teljesítési határidejét érintően, a szerződés III.2.1.) pontját a következőre módosították: „Vállalkozó a jelen szerződés tárgyát képező munkákat a munkaterület átadásáról számított 2023. december 28. napjáig (kötbérterhes határidő) köteles teljesíteni. A szerződés teljesítésének véghatárideje 2023. december 28.”

21. Az első szerződésmódosításról szóló hirdetmény feladására 2023. december 7. napján került sor, mely a Közbeszerzési Értesítő 2023/239 számában a KÉ-25192/2023 iktatószám alatt 2023. december 11. napján került közzétételre. Az ajánlatkérő a hirdetményben a módosítás okait nem, kizárólag a jogalapokat tüntette fel, indokolás nélkül.

22. A kérelmezett 2023. december 22. napján akadályközlést és teljesítési határidő hosszabbítás iránti kérelmet terjesztett az ajánlatkérő előtt, melyben az alábbiakat rögzítette:

„A tárgyi beruházás területén még csapadékmentes körülmények mellett is igen magas talajvízszint a jellemző, ami a téli, rendkívül csapadékos időjárás hatására még a normál, magas szinthez képest is lényegesen megemelkedett.

Bár a kivitelezés a munka kezdése óta folyamatos, és a megvalósításhoz főként igen hatékony, láncos munkagépeket használ, de a területen való mozgás, a szállítógépjárművek közlekedése, a munkaterület rendkívüli átázottsága és a tömörítési nehézségek miatt egyre nehezkesebbé vált, így a Megrendelőn és a Vállalkozón kívülálló okok miatt a munkálatok előre haladása, a szakszerű munkavégzés, a tervezett ütemezésben, nem megvalósítható.

Amint az időjárási viszonyok lehetővé teszik, úgy a kivitelezési munkákat haladéktalanul folytatjuk.

Fentiek miatti akadályközléssel együtt kérnénk a befejezési határidő, teljesítési határidő még hátralévő napok számával, de legkésőbb 2024. április 30-i időpontig történő meghosszabbításához hozzájárulni szíveskedjen!”

23. A kérelmezett akadályközlő levele alapján a felek 2023. december 22. napján a munkavégzést felfüggesztették, melyről jegyzőkönyvet vettek fel. A műszaki ellenőr ezen a napon külön nyilatkozatot is tett az akadályközlő levéllel megegyező tartalomban.

24. A felek a szerződést második alkalommal 2023. december 22. napján módosították a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti jogalapot megjelölve, melynek körében a szerződésmódosítás 2.1. pontjában az alábbiakat rögzítették:

„A Felek közötti kooperációs megbeszéléseken és az építési naplóban is rögzített információk alapján megállapítják, hogy a Kivitelező az időjárási tényezők miatt 2023.12.22- napjától nem tudott munkát végezni az érintett Munkaterületeken, melyet a Műszaki ellenőr is igazolt. Az e-napló és a hivatalos meteorológiai adatok alátámasztják a Kivitelező akadályoztatását az időjárási körülmények miatt. A tárgyi beruházás területén még csapadékmentes körülmények mellett is igen magas talajvízszint a jellemző, ami a téli, rendkívül csapadékos időjárás hatására még a normál, magas szinthez képest is lényegesen megemelkedett. Vállalkozó munkaterületen való mozgás, a szállítógépjárművek közlekedése, a munkaterület a kivitelezés a megkezdése óta folyamatos, és a megvalósításhoz főként igen hatékony, láncos munkagépeket használ, de a területen való mozgás, a szállítógépjárművek közlekedése, a munkaterület rendkívüli átázottsága és a tömörítési nehézségek miatt egyre nehezkesebbé vált, így a Megrendelőn és a Vállalkozón kívülálló okok miatt a munkálatok előre haladása, a szakszerű munkavégzés, a tervezett ütemezésben, nem megvalósítható, ezért 2023. december 22. napján Vállalkozó akadályközléssel élt. Felek a munkavégzés felfüggesztése mellett döntöttek, azzal, hogy a munkaterület ismételt átadására kedvezőbb időjárási körülmények bekövetkezésekor, legkésőbb 2024. április 25. napjáig kerül sor, amelyre tekintettel a vállalkozási szerződés teljesítési határidejét a Felek módosítják.”

A fentiekre tekintettel a szerződés teljesítési határidejét érintően, a szerződés III.2.1.) pontját a következőképpen módosították: „Vállalkozó a jelen szerződés tárgyát képező munkákat a munkaterület ismételt átadásáról számított 6 napon belül (kötbérterhes határidő) köteles teljesíteni. A szerződés teljesítésének véghatárideje 2024. április 30.”

A felek a szerződésmódosítás 4.1. pontjában a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja tekintetében (előre nem láthatóság) az alábbi indokokat rögzítették:

„A módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő nem láthatott előre. A tárgyi beruházás területén még csapadékmentes körülmények mellett is igen magas talajvízszint a jellemző, ami az utóbbi időben kialakult rendkívül csapadékos időjárás hatására még a normál, magas szinthez képest is lényegesen megemelkedett. Vállalkozó a kivitelezés a

megkezdése óta folyamatos, és a megvalósításhoz főként igen hatékony, láncos munkagépeket használ, de a területen való mozgás, a szállítógépjárművek közlekedése, a munkaterület rendkívüli átázottsága és a tömörítési nehézségek miatt egyre nehezkesebbé vált, így a Megrendelőn és a Vállalkozón kívülálló okok miatt a munkálatok előre haladása, a szakszerű munkavégzés, a tervezett ütemezésben, előre láthatóan biztonsággal nem megvalósítható.”

25. A felek a munkavégzés folytatásáról 2024. április 22. napján döntöttek, melyről jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a munka újra indítását 2024. április 24. napjában határozták meg azzal, hogy a műszaki átadás-átvételi eljárást 2024. április 29. napján le kell folytatni.

26. A második szerződésmódosításról szóló hirdetmény feladására 2024. július 3. napján került sor, mely a Közbeszerzési Értesítő 2024/130 számában a KÉ-12115/2024 iktatószám alatt 2024. július 8. napján került közzétételre. Az ajánlatkérő a hirdetményben a módosítás okait és jogalapját a szerződésmódosításban foglaltakkal megegyezően tüntette fel.

27. Az iratok között megtalálható volt a HungaroMet Nonprofit Zrt. által, a kérelmezett megrendelésére kiadott adatszolgáltatás, mely a napi csapadékösszeg értékét, a havi középhőmérséklet értékeit tartalmazta 2023. december 18 – 2024. április 10. napjai közötti időszakban.

28. Az iratok között megtalálható volt továbbá a tervező 2024. július 3. napján kelt nyilatkozata, mely szerint a közbeszerzési eljárás előkészítéséhez átadott tervekben figyelembe vette a kivitelezéssel érintett terület várható magas talajvízszintjét és erre az érintettek figyelmét felhívta.

29. A Magyar Államkincstár, mint közreműködő szervezet, 2024. augusztus 23. napján, HEV-ÁPI/11-16-2024 szám alatt nem támogató tartalmú jogi állásfoglalást és nyilatkozatot tett arra figyelemmel, hogy az ajánlatkérő 2. számú szerződésmódosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjába ütköző módon került megkötésre.

30. A hivatalbóli kezdeményező (a továbbiakban: kezdeményező) az NFK_TFP_FOIG/694/3/2025. számú, 2025. március 5. napján kelt iratában arról értesítette az ajánlatkérőt, hogy a 2. szerződésmódosítás okán a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjába történő feltételezett ütközése lévén a közreműködő szervezet jelzése alapján (szabálytalansági gyanú) a kezdeményező szabálytalansági eljárás megindításáról rendelkezett. A kezdeményező a közreműködő szervezet által küldött szabálytalansági gyanút 2025. február 20. napján vett át.

A hivatalbóli kezdeményezés és kezdeményező nyilatkozata

31. A kezdeményező 2025. április 24. napján a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja alapján hivatalból folytatott jogorvoslati eljárást kezdeményezett az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben a 2. szerződésmódosítás tekintetében a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának feltételezett megsértése okán. A kezdeményező a jogsértés megtörténtének időpontját a 2. szerződésmódosítás megkötésének időpontjában (2023. december 23. napja), míg a tudomásszerzés időpontját a szabálytalansági eljárás megindításának napjában (2025. március 5.) jelölte meg.

32. A kezdeményező az előzmények ismertetését követően rögzítette, hogy az ajánlatkérő által megjelölt, a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában meghatározott jogcím esetén a kellő gondosság melletti előre nem láthatóság azt követeli meg, hogy a bekövetkezett körülmény az ajánlatkérőtől független körülmény legyen. Jelen esetben ugyanakkor nem nyert igazolást az, hogy az ajánlatkérő második alkalommal azért módosította a szerződését, mert azt olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre. Meglátása szerint ugyanis a tervező 2024. július 3. napi nyilatkozta alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az ajánlatkérő a talaj minőségével az eljárás előkészítése során tisztában volt, és ennek ismeretében határozta meg az eredeti 60 nap teljesítési időszakot. Megjegyezte, hogy a munkavégzés 2023. szeptember 22. napjától folyamatos volt az első esőnapig (2023. október 27.), ekkor már – a műszaki ellenőr 2023. október 13. napján tett nyilatkozata szerint – több mint 50%-os készültségi fokon volt az építési munka. Az építési napló bejegyzései szerint az esős időszakot követően átázott munkaterületen folyt a munka 2023. november 8-27. napjai között, melyet újabb esős időszak követett, és mindezt követően a felek a teljesítési határidőt 2023. december 28. napjára módosították is. A műszaki ellenőr bejegyzései alapján a megrendelő szándéka a munka mielőbbi befejeztetése volt olyannyira, hogy az átadás előkészítésének a lehetősége is felmerült már. Hangsúlyozta, hogy az építési napló bejegyzések szerint, a munkafolyamat során, kétszer is fennállt olyan helyzet, amikor a több napi esőzés miatt átázott a munkaterület, azonban azt követően a munka folytatódott. Az utolsó, 2023. december 22. napján történt munkavégzés már olyan munkát tartalmazott (átlag 10 cm vtg. humuszfeltöltés az altalaj feltöltés helyén finomtereprendezéssel együtt, humuszdeponiából), amellyel 2024. április 22. napján 2024. április 28. napjáig folytatódott az építési munka (átlag 10 cm vtg. humuszfeltöltés az altalaj feltöltés helyén finom tereprendezéssel együtt, humuszdeponiából, 1. sz. gödörben anyagmozgatással együtt - Betöltött humusz tömörítése 1. sz. gödörben.).

33. A kezdeményező kiemelte, hogy az őszi és téli csapadék kivitelezésre gyakorolt negatív hatásai köztudomású ténynek számít. Azonban a 2024. május 15. napján kelt HungaroMet Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Kft. által a térségre közölt adatok szerint a szerződést másodszer módosító okirat aláírásának idején (2023. december 22.) csapadék szinte nem volt kimutatható. A további hónapokra (2024. január-április hó) benyújtott adatok pedig azt igazolják, hogy a január-februári hónapokban kevéssel, a március-áprilisi hónapokban sokkal alatta maradt a csapadék mennyisége az éves átlagos csapadékmennyiségnek, így pedig nem volt indokolt a hátralévő munkálatok teljesítési határidejét 124 nappal, 2024. április 30. napjáig meghosszabbítani. Összességében tehát megállapíthatónak találta, hogy a tervezői nyilatkozatot, az átázott munkaterületen is történő munkavégzést, a 2023. december 22. napján aláírt 2. számú szerződésmódosításban rögzített „6 napos” teljesítést, valamint a 2024. áprilisában is ténylegesen munkával töltött napok számát is figyelembe véve, a 2. számú szerződésmódosítás idején nem álltak fenn olyan körülmények, melyek indokoltá tették a szerződésmódosítást.

34. A kezdeményező 2025. július 24. napján kelt nyilatkozatában egyrészt rögzítette, hogy az ajánlatkérő a jelen jogorvoslati eljárásban tett előadása nem alkalmas a jogsértés kimentésére, másrészt azt, hogy a szabálytalansági eljárás megindítására okot adó körülmény a Magyar Államkincstár, mint közreműködő szervezet által lefolytatott közbeszerzési ellenőrzés, mely a nem támogató tartalmú jogi állásfoglalás kiállításával végződött, és amely ellenőrzésében a kezdeményező, mint irányító hatóság nem vett részt, ezáltal pedig a közbeszerzési ellenőrzéssel kapcsolatos iratok sem kerültek részére megküldésre.

Az ajánlatkérő nyilatkozatai

35. Az ajánlatkérő a 2025. május 5. napján kelt észrevételében jogsértés hiányának megállapítását kérte. Az ajánlatkérő észrevétele mellékleteként fotódokumentációt csatol, valamint egy 2023 augusztusi keltezéssel készült talajvízszint-vizsgálati jelentést. Az előre nem láthatóság döntőbizottsági és bírósági gyakorlatának ismertetését, valamint a közbeszerzési irányelvre való hivatkozást követően kiemelte, hogy szerződés második alkalommal történő módosítására jogszerű módon került sor.

36. Érdemben előadta, hogy a műszaki dokumentumok elkészítésére vonatkozóan tervezési szerződést 2021 márciusában megkötötte, mely keretében az engedélyes terv szállítására 2021 augusztusában került sor. A tervek hatósággal történt egyeztetése során vált ismertté, hogy a tervezési területen évekkal korábban megvalósult olyan beruházás, amely szintén létesítési engedélykötelezettség alá esik, ezért a hatóság a meglévő állapotra is kérte kiterjeszteni az engedélyezést. Mivel a tervek megfelelő átdolgozása után a vízjogi létesítési eljárás 2022 nyarán indult meg, így az eljárásra vonatkozó jogszabályi határidők ismeretében az ajánlatkérő kellő megalapozottsággal bízott abban, hogy a létesítési engedély kiadását és véglegesítését követően megfelelő idő áll a közbeszerzési eljárás lefolytatására, és a kivitelezés megvalósítására. Azonban az engedélyezési eljárás elhúzódott (mely folyamat esetleges felgyorsítására az ajánlatkérőnek semmilyen befolyása nincs), az eljárás 2023 márciusában vált jogerőssé, az engedély előírásain alapuló kiviteli tervek készítése ekkortól indulhatott, ezért azok szállítására 2023. május 15. napján került sor. A közbeszerzési eljárás előkészítése csak ezt követően indulhatott meg, melynek eredményeként a szerződés megkötésére 2023. szeptember 13. napján került sor.

37. Rámutatott arra, hogy a tervező a tervek készítésekor a talaj tulajdonságait figyelembe vette, melyet a műszaki leírás és az építési engedélyben szereplő leírás is alátámaszt, és melyeket az ajánlatkérő a teljesítési határidő meghatározásakor figyelembe vett, úgy, hogy az a projekt záródátumára is tekintettel a leginkább csapadékmentes időszakokra essen. Hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő az eljárás előkészítése tekintetében az irányelvnek is megfelelő módon járt el, és gondos előkészítés ellenére sem láthatta előre, hogy a közbeszerzési eljárás csupán 2023 szeptemberében zárul, azaz, hogy szándéka ellenére a kivitelezés nem csapadékmentes hónapban zajlik majd. Azonban hangsúlyozta, hogy a módosítás a szerződés általános jellenégek módosítását nem eredményezte, az építési beruházások mással történő helyettesítésére nem került sor, annak továbbra is nyíltákos csapadékvíz elvezető fejlesztés kivitelezés a tárgya.

38. Hivatkozott a közreműködő szervezet 2024. szeptember 23. napján kelt nem támogató tartalmú közbeszerzési jogi állásfoglalásra és nyilatkozatra, melyben a közreműködő szervezet azt vezette le, hogy az ajánlatkérő a talaj minőségével az eljárás előkészítésekor tisztában volt és ennek ismeretében határozta meg a 60 napos teljesítési határidőt. Mindez meglátása szerint azonban pontosításra szorul, ugyanis egyrészt a tervező arról nyilatkozott, hogy a tervekben figyelembe vette a terület várható magas talajszintjét, másrészt a tervek az eljárás előkészítését megelőző két évben készültek, amikor az ajánlatkérő még joggal számíthatott egy csapadékmentes időszakban történő kivitelezésben. Azonban az utóbbi évek szélsőséges időjárási viszonyai rendkívüli módon nehézkessé teszik az időjárás előrejelzését és az alapján a kivitelezés megvalósításának tervezését. Ezzel összefüggésben azonban hangsúlyozta, hogy a szerződésmódosítást nem a csapadékos időjárás, hanem az elenyésző csapadék következményeként bekövetkező talajvízszint emelkedése tette szükségessé.

39. Az ajánlatkérő azt is hangsúlyozta, hogy a kivitelezés körül felmerülő nehézségeket, illetve a szerződés módosításra okot adó körülményeket telefonon, majd 2023. december 19. napján kelt levelében a közreműködő szervezet felé jelezte. Előadta, hogy e vonatkozásban megjelölte, hogy a kivitelezés készültsége nem fogja elérni a hatályos befejezési határidőre a 100%-os készültséget, ezért a közreműködő szervezet tájékoztatását kérte a továbbiakat illetően. Az ajánlatkérő minderre csupán 2024. január 31. napján kapott érdemi választ, amelyben a közreműködő szervezet többlettámogatási kérelem benyújtását tette szükségessé, ugyanis a még szükséges munkákat illetően az Irányító Hatóság és a Kormány döntése alapján hazai forrásból finanszírozhatók, és e körben kérte (többek között) megjelölni a kivitelezés akkori állapotát, a teljesítés várható befejezési határidejét. Miután az ajánlatkérő 2024. február 8. napi keltezéssel felszólító levelet kapott az irányító hatóságtól, egyeztetést kezdeményezett a közreműködő szervezettel, melyre 2024. február 14. napján került sor. A közreműködő szervezet ekkor arról adott tájékoztatást, hogy az Európai Unióval való költségelszámolás legkésőbbi időpontja tekintettel a projekt XIX. fejezetéből történő befejezést csak 2024. április 30. napi befejezéssel tudják támogatni. Így az irányító hatóság felszólító levelére javasolták valamennyi, még be nem nyújtott beszámoló benyújtására és ezzel párhuzamosan a XIX. fejezet terhére többlettámogatási igény benyújtását, csatolva már valamennyi kifizetett számla összegét, a projekt befejezéséig fennmaradó összeget és a fejezeti átcsoportosítás kérelmét. Ezen kérésnek az ajánlatkérő eleget tett, 2024. március 12. napján kelt levelében kérvényezte a többlettámogatást, és az átcsoportosításról az ajánlatkérő 2024. október 10. napján az irányító hatóságtól (kezdeményező) tájékoztatást kapott.

40. Összességében végül arra hivatkozott, hogy a tervek készítése során kellő gondosság mellett sem láthatta előre az engedélyezési hatóság késedelmét, így az ajánlatkérő önhibáján kívül került olyan helyezte, hogy a közelgő projektzárásra tekintettel nem állt módjában egy későbbi időpontban lefolytatni a közbeszerzési eljárást, mely biztosíthatna volna a megfelelő talajviszonylatokat a munkaterületen. Ismételten hangsúlyozta, hogy az akadályoztatás oka nem a csapadékos időjárás, hanem az őszi, téli időszakban beállott lassú szikkadás okozta felgyülemlett csapadékvíz volt. A módosítás eredményeként azonban a tényleges, munkavégzésre vonatkozó teljesítési határidő nem hosszabbodott meg, a kivitelezés kapcsán felmerülő nehézségeit kellő időben a közreműködő szervezet elé tárta, a problémák elhárításában aktívan közreműködött és a projekt megvalósítása során a közreműködő szervezet iránymutatásai alapján járt el. Ennek eredményeként a kivitelezés befejeződött, a vízjogi üzemeltetési engedély a hatóság részéről kiadásra került, azaz a megítélt támogatást a projekt céljai érdekében használhatta fel.

41. Az ajánlatkérő a Döntőbizottság felhívására 2025. június 2. napján tett nyilatkozatában rögzítette, hogy habár a tervek a közbeszerzési eljárás előkészítésekor rendelkezésre álltak, azonban a szükséges vízjogi létesítési engedély hiányában a közbeszerzési eljárás nem volt megindítható megfelelő időben. Meglátása szerint az időjárás, a projekt megvalósítása és az eljárás lefolytatására rendelkezésre álló idő között szoros összefüggés áll fenn. Amennyiben az ajánlatkérő rendelkezésére állt volna még további két év az eljárás lefolytatására, úgy a tervek elkészülte és engedélyek kiadását követően képes lett volna olyan teljesítési határidőt meghatározni, mely a leginkább figyelembe veszi az időjárási körülményeket. A tervek elkészülte és az engedélyezés elindításakor még kellő idő állt rendelkezésre, azonban az engedélyezés elhozódása és a projekt zárása már nem tette lehetővé a munkaterület más időpontban történő átadását. Amennyiben pedig a kivitelezés nem valósul meg, úgy az a kivitelezés költségére eső támogatás elvesztése mellett a már kifizetett tevékenységekre eső támogatás visszafizetését is maga után vonta volna, melyet az ajánlatkérő nem tudott volna önerőből finanszírozni. Végezetül pedig az ajánlatkérő felhívta a figyelmet az időjárási

viszonyok tekintetében a talajvízszint vizsgálati jelentésben foglaltakra.

A kérelmezett az eljárásban észrevételt nem tett.

A Döntőbizottság döntése és indokai

42. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a vizsgált közbeszerzési eljárását 2023. július 3. napján indította meg, így a Döntőbizottság a jelen jogorvoslati eljárás során a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseire, míg az eljárásjogi rendelkezések tekintetében a hivatalbóli kezdeményezés benyújtásának időpontjában, azaz 2025. április 24. napján hatályos Kbt. rendelkezéseire, mint irányadó rendelkezésekre volt figyelemmel. A kezdeményező a jogsértés tudomásra jutásának időpontját 2025. március 5. napjában jelölte meg, melyet alapul véve érdemi eljárási kifogás hiányában a Döntőbizottság megállapította, hogy a 2025. április 24. napján érkezett hivatalbóli kezdeményezés a Kbt. 152. § (2) bekezdés és (2a) bekezdés c) pontjában foglalt határidőt megtartva került benyújtásra, ezért azt érdemben vizsgálta.

43. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakra tekintettel abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett, a tárgybani eljárás keretében megkötött szerződésük 2023. december 22. napján kelt 2. számú módosításával megsértették-e a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

44. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (7) bekezdése szerint:

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 28. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

A Kbt. 50. § (2) bekezdés d) és g) pontja szerint:

A közbeszerzési eljárást megindító felhívás tartalmazza különösen:

- d) a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét;
- g) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét.

A Kbt. 141. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Ezen alcím rendelkezéseit alkalmazni kell a szerződés felek – vagy az erre jogosult valamelyik fél – általi módosítására, valamint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változására (a továbbiakban együtt: szerződésmódosítás).

(2) A szerződés – a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke – nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;

b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át; valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

A Kbt. 141. § (4) bekezdése szerint:

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke – azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

A Kbt. 141.§ (6) bekezdése szerint:

(6) A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

- b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy
- c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: Irányelv) preambuluma (109) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

(109) Előfordulhat, hogy az ajánlatkérő szervek olyan külső körülményekkel szembesülnek, amelyeket a szerződés odaítélésekor nem láthattak előre, különösen, amikor a szerződés teljesítése hosszabb időszakot ölel fel. Ilyen esetben szükség van bizonyos fokú rugalmasságra, hogy a szerződést – új közbeszerzési eljárás nélkül – ezekhez a körülményekhez igazítsák. Az „előreláthatatlan körülmények” kifejezés olyan körülményekre utal, amelyeket az ajánlatkérő szerv – figyelembe véve a rendelkezésére álló eszközöket, az adott projekt természetét és jellemzőit, a szóban forgó terület jó gyakorlatát, valamint az eredeti odaítélés előkészítése során elköltött források és a várható érték közötti megfelelő viszony biztosításának az igényét – az eredeti odaítélés ésszerűen gondos előkészítése ellenére sem láthatott előre. Ugyanakkor ez nem érvényes azokban az esetekben, amikor a módosítás a beszerzés általános jellegének megváltozását eredményezi, például azáltal, hogy a megvalósítandó, illetve beszerzendő építési beruházásokat, árukat vagy szolgáltatásokat valami mással helyettesítik, vagy alapvetően megváltoztatják a beszerzés fajtáját, mivel ilyen helyzetben feltételezhető az eredményre gyakorolt hatás.

Az Irányelv 72. cikk „A szerződések módosítása azok időtartama alatt” rendelkezése többek között a következőket rögzíti:

(1) A szerződések vagy keretmegállapodások ezen irányelvvel összhangban új közbeszerzési eljárás nélkül módosíthatók az alábbiak közül bármely esetben:

b) az eredeti szerződő fél által elvégzendő, szükségessé vált további építési beruházások, nyújtandó további szolgáltatások vagy szállítandó további áruk tekintetében, amelyek nem szerepeltek az eredeti közbeszerzésben, amennyiben a szerződő fél módosítása:

i. nem megvalósítható olyan gazdasági vagy technikai okok miatt, mint például az eredeti közbeszerzés során vásárolt, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy kölcsönös átjárhatóság; és

ii. az ajánlatkérő szerv számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Mindazonáltal az árnövekedés nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50 %-át. Amennyiben több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését;

c) amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

i. a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő szerv nem láthatott előre;

ii. a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

iii. az árnövekedés nem haladja meg az eredeti szerződés vagy keretmegállapodás értékének 50%-át. Ha több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését.

45. A Döntőbizottság előjáróban rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre a polgári jog szabályait a Kbt. szerinti eltérésekkel kell alkalmazni. Ennek értelmében, amennyiben a közbeszerzési szerződésekkel összefüggésben a Kbt. a Ptk.

szabályaitól eltérő rendelkezéseket fogalmaz meg, úgy azokra a szerződő feleknek figyelemmel kell lenniük és kötelező jelleggel alkalmazniuk kell.

46. A polgári jogi szerződésekkel ellentétben a közbeszerzési szerződések módosítására szigorú szabályok vonatkoznak annak érdekében, hogy a felek a módosítás által ne kerüljék ki a közbeszerzési szabályokat. A Kbt. 141. §-a foglalja össze a szerződésmódosítással kapcsolatos feltételeket, mely szabályrendszer az Irányelv mentén került kialakításra, és nem a szerződésmódosítás korlátait, hanem azokat a jogalapokat rögzíti, melyek fennállta esetén a szerződés jogszerűen módosítható. A szabályozás értelmében a közbeszerzési szerződések módosítása három esetkörben lehetséges: a Kbt. 141. § (2) bekezdésében megjelenő „de minimis” jogalpra tekintettel, a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti nem lényeges módosítások körére, illetve a Kbt. 141. § (4) bekezdésében meghatározott körülmények fennállására alapítottan.

47. A Kbt. 141. § (6) bekezdése szerint a közbeszerzési szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges, és mindig lényegesnek kell tekinteni a módosítást, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg – többek között akkor is, ha a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg. Mindezek értelmében a szerződésmódosításnak érdemi feltételeket kell érintenie és azokat lényegesen eltérő módon kell megállapítania az eredeti feltételekhez képest. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti feltétel jogszerű alkalmazhatósága abban az esetben merül fel, amennyiben a szerződésmódosítás a Kbt. 141. § (6) bekezdésének nem felel meg. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában megjelenő feltételeknek azonban együttesen kell fennállnia, bármely feltétel hiánya megdönti a szerződésmódosítás jogszerűségét.

48. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő Egerfarmos területén, négy helyrajzszámot magába foglaló helyszínen nyíltárkos csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztése tárgyában közbeszerzési eljárást folytatott le. A közbeszerzési dokumentumokban meghatározottak alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő a feladat elvégzéséhez jelentős földmunka és tereprendezés elvégzését rendelte el, melynek keretében meder kialakítása, töltések létrehozása, valamint a rézsűk és a teljes környezet növényesítése is meghatározásra került feladatként. A fő cél a csapadék biztonságos elvezetése természetes (nyíltárkos) módon, a táj rendezett és környezetbarát kialakítása mellett az ajánlatkérő által megjelölt helyszíneket illetően.

49. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként műszaki leírást, kiviteli terveket, valamint a tervezési szakban történő hatósági- és egyéb egyeztetések jegyzőkönyveit, szakmai állásfoglalásait és hatósági engedélyeit bocsátotta az ajánlattevők rendelkezésére. Ezen dokumentumok közül a műszaki leírásban egyértelműen rögzítésre került, hogy a tárgyi beruházás megvalósításának hátterében négy volt anyagbánya gödör tereprendezése áll, a csapadékvíz elvezetés javítása érdekében. A műszaki leírásban mindezek mellett rögzítésre került, hogy a „csapadékelvezetés javítása miatt a gödrök feltöltődött árokrendszerének tisztítása végzendő el”, ahogy az is, hogy az „érkező csapadékvíz a gödörben számos helyen gyűlik és az agyagos zárórtegben a szikkadás lassan megy végbe, így tartósan pangóvízes foltok alakulnak ki.” Mindezek mellett a kiviteli tervek részeként kiadott „Átnézeti helyszínrajz” elnevezésű „K-00” számú tervlap, valamennyi gödör tekintetében azt tartalmazza, hogy „talajvízzel elárasztott terület”.

50. Az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárásának előkészítését 2023. június 21. napján kezdte meg az EKR-ben fellelhető adatok alapján, majd az eljárást megindító felhívás feladására 2023. július 5. napján került sor, így az ajánlatok 2023. július 21. napi bontását követően és az eljárást lezáró döntés 2023. augusztus 29. napi megküldését követően a kérelmezettel, mint az eljárás nyertes ajánlattevőjével szerződését 2023. szeptember 13. napján kötötte meg. A felek a szerződésben a teljesítés véghatáridejeként 2023. november 30. napjában jelölték meg azzal, hogy a kérelmezett a munkaterület átadásától számított 60 napon belül köteles a teljesítésre. A munkaterület átadására 2023. szeptember 18. napján került sor.

A felek a megkötött szerződést két alkalommal módosították, mely módosítások mindkét alkalommal érintették a teljesítési határidőt. A 2023. november 30. napi szerződésmódosítás alapján a teljesítési határidő 2023. december 28. napjára módosult (1. számú módosítás). A felek ezen módosítás indokaként az időjárási viszonyokra hivatkoztak, ugyanis „a tárgyi beruházás területén még csapadékmentes körülmények mellett is igen magas talajvízszint a jellemző, ami az utóbbi időben kialakult rendkívül csapadékos időjárás hatására még a normál, magas szinthez képest is lényegesen megemelkedett”, azonban „az időjárási előrejelzések pár hét múlva jelentős lehűlést irányoznak elő, ami az ilyen típusú munkáknál, az ilyen talajviszonyok melletti területeken várható hatékonyabb munkavégzést tehet lehetővé.” Tekintettel arra, hogy a kérelmezett 2023. december 22. napján akadályközléssel élt, a felek második alkalommal ezen a napon módosították szerződésüket, mely kizárólag a teljesítési határidőt érintette (2. számú módosítás). A felek a módosítás jogalapjaként a Kbt. 141. § (1) bekezdés c) pontját, teljesítési véghatáridőként 2024. április 30. napját jelölték meg azzal, hogy a kérelmezett a szerződés tárgyát képező munkát a munkaterület ismételt átadásától számított hat napon belül köteles teljesíteni. A felek a szerződésmódosítás indokaként rögzítették, hogy ugyan az ajánlatkérőnek tudomása volt a területen tapasztalható, állandó jellegű magas talajvízszintről, azonban a téli, rendkívül csapadékos időjárás miatt a talajvízszint váratlanul tovább emelkedett, mely akadályozta a munka folytatását, és erre tekintettel a kérelmezett akadályközléssel élt. Láthatóan, a 2. számú szerződésmódosítás indokolása részben azonos volt az 1. számú szerződésmódosításban az időjárással összefüggésben rögzítettekkel. Az ajánlatkérő a szerződésmódosításról feladott hirdetményében a 2. számú szerződésmódosítás 2.1. pontjában foglaltakat szó szerint idézve tüntette fel.

51. A kezdeményező a 2. számú szerződésmódosítás tekintetében a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti jogalap tényleges fennálltát vitatta. Álláspontja szerint ugyanis a szerződésmódosítás tekintetében nem nyert igazolást az, hogy azt olyan körülmények tették volna szükségessé, melyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre. E körben kiemelte, hogy az ajánlatkérő a talaj minőségével tisztában volt, egyértelműen ennek ismeretében határozta meg a teljesítés határidejét 60 napban, holott az őszi és téli csapadék kivitelezésre gyakorolt negatív hatása köztudomású tény. Mivel az ajánlatkérő a csapadékos időjárásra hivatkozott a módosítás indokaként – a csapadékos időjárásra tekintettel emelkedett meg az egyébként is magas talajvízszint – rámutatott arra, hogy a meteorológiai szolgálat jelzése alapján a szerződésmódosítás aláírásának idején csapadék szinte nem volt kimutatható, és a következő hónapokban tapasztalt csapadék mennyisége sem indokolta, hogy a felek a hátralévő teljesítési határidőt további 124 nappal meghosszabbítsák. Tekintettel továbbá arra is, hogy mindösszesen hat napos munka befejezése történt meg az eredetileg módosított 2023. december 28. napjához képest 2024. április 22. és 28. napja között, így álláspontja szerint a módosítás idején nem állt fenn olyan körülmény, mely indokolta volna a tényleges szerződésmódosítás szükségességét.

52. Az ajánlatkérő a kezdeményezéssel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása felől nem tudott korábbi időpontban gondoskodni, ugyanis a kiviteli tervekhez szükséges vízjogi engedélyezési eljárás elhúzódott, így az engedélyen alapuló kiviteli tervek elkészítése csak a vízjogi létesítési engedély jogerőssé válásától számítottan kezdődhetett meg. Ebből eredően állította, hogy önhibáján kívül került olyan helyzetbe, hogy a projektzárásra tekintettel nem állt módjában későbbi időpontban lefolytatni a közbeszerzési eljárást, amely biztosíthatta volna a megfelelő talajviszonyokat a munkaterületen. Mivel gondos előkészítés mellett sem láthatta előre, hogy a közbeszerzési eljárás csupán 2023 szeptemberében zárul, így szándéka ellenére a kivitelezés nem tudott csapadékmentes hónapokban zajlani. Mindazonáltal, hogy kihangsúlyozta, hogy a szerződésmódosítás a szerződés általános jellegének módosítását nem eredményezte, az építési beruházás mással történő helyettesítésére nem került sor, kiemelte, hogy a tárgyi esetben a szerződésmódosítást nem a csapadékos időjárás, hanem az elenyésző csapadék következményeként bekövetkezett talajvízszint emelkedése tette szükségessé, melyet az őszi, téli időszakban beállott lassú szikkadás eredményezett.

53. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő a 2. számú szerződésmódosítását a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjára alapította – egyéb jogalap alkalmazhatósága sem a szerződésmódosítás, sem a jogorvoslati eljárás során nem merült fel, illetve mivel a szerződésmódosítás következtében a teljesítési határidő jelentősen megnövekedett, mely a kialakult döntőbizottsági joggyakorlat szerint jelentős szerződésmódosításnak tekintendő –, ezért a Döntőbizottság kizárólag ezen jogalapra tekintettel folytatott le vizsgálatot.

54. A Döntőbizottság – a tárgyi határozat 47. pontjában foglaltak mellett – rámutat arra, hogy az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására a módosítást szükségessé tévő körülményeket igazolnia szükséges. A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjában szabályozott törvényi feltétel körében az Irányelv preambuluma (109) bekezdése foglalkozik az ajánlatkérő által „előreláthatatlan körülmények” kifejezéssel. Az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására tehát olyan körülményeket kell igazolnia, amelyeket kellő gondossággal eljárva sem láthatott előre.

55. A Döntőbizottság a fentiekkel összefüggésben rögzíteni kívánja, hogy a Fővárosi Törvényszék a 103.K.701.404/2022/25. számú ítéletében kifejtette, hogy „a jogszabályértelmezéshez iránymutatást nyújtó és joggyakorlatot összesítő Nagykommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez – Szerkesztette: Dezső Attila (a továbbiakban: Kommentár) szerint tipikusan vis maior esetén helytálló ezen eljárásfajta alkalmazása, vagyis amikor az ajánlatkérőn kívül álló, előre nem látott kényszerítő körülmény miatt kell váratlanul megoldani egy rendkívüli helyzetet. A közbeszerzési eljárás megindításakor már hosszabb ideje fennálló helyzet [...] nem alapozza meg az előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség esetkörét, így ebben az esetben nem állapítható meg a feltétlen szükségesség követelménye sem. Az előre nem láthatóság és az ajánlatkérő mulasztása összefüggnek egymással: az előre nem látható okoknak az ajánlatkérőtől független körülményekből kell származniuk.” Mindezek mellett a Kúria a Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletében a jogintézménnyel összefüggésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy „a közbeszerzési szerződés módosítása jogszerűségének megítélésénél abból kell kiindulni, hogy a szerződés megkötésekor, kellő gondossággal eljárva, előre láthatók voltak-e a szerződésmódosítás indokaként felhozott körülmények.” A Fővárosi Törvényszék a 104.K.706.819/2020/5. számú ítéletében megállapította azt is, hogy a „Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának helyes értelmezéséhez segítséget nyújt a korábbi Kbt.-ben foglalt hirdetmény nélküli tárgyalásos eljáráshoz kapcsolódó joggyakorlat, amelyet a Kommentár is kifejezetten

felhív a Kbt. 141. §-a körében. Az előre nem látható ok bekövetkezésének feltételével kapcsolatban a Döntőbizottság számos határozatában rámutatott arra, hogy nem minősül előre nem látható körülménynek az, ami az ajánlatkérő mulasztásából, a közbeszerzési eljárás nem elég gondos előkészítéséből, a tervezés hibájából származik. Következetes a jogalkalmazási gyakorlat abban, hogy a módosítást szükségessé tevő, előre nem látható körülménynek az ajánlatkérőn kívül álló, objektív körülménynek kell lennie”.

56. A Döntőbizottság a fentiekkel összefüggésben rögzíti, hogy a felek a szerződésmódosítás háttérben meghúzódó indokok tekintetében egyértelműen a kedvezőtlen időjárási viszonyokra hivatkoztak (a talajvízszint a rendkívül csapadékos időjárás hatására a normál, magas szinthez képest is megemelkedett), ezért a Döntőbizottság a vizsgálatot ezen indokra tekintettel volt köteles lefolytatni. Szerződésmódosítás körében ugyanis kizárólag azon körülmények értékelhetők, melyeket az ajánlatkérő és a kérelmezett a szerződésmódosítás indokai között ismertetett. A Döntőbizottság a figyelembe vehető indokok körének meghatározásakor a Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletében szereplő elvi döntésnek megfelelően jár el, amelyet a Fővárosi Törvényszék is megerősített többek között a 104.K.706.819/2020/5. számú ítéletében. A bírósági joggyakorlat szerint a szerződésmódosítás jogszerűségének megítélésakor „csak azok az indokok vizsgálhatók, amelyeket az ajánlatkérő a szerződésmódosítás indokaként a hirdetményben megjelölt”, negatív irányból mindez azt is jelenti, hogy „a hirdetményben nem közölt szerződésmódosításra okot adó körülmény akkor sem értékelhető, ha egyébként alátámasztaná a Kbt.” vonatkozó előírásai fennállását.

57. A Döntőbizottság az előző határozati pontokban kifejtettek alapján összességében vizsgálta a közbeszerzési eljárás előkészítése és a teljesítés során keletkezett, valamint az ajánlatkérő és a kezdeményező részéről a jogorvoslati eljárásban rendelkezésre bocsátott dokumentumokat, melyekből a következő megállapításra jutott.

58. Elsőként megtekintve a tervezési szakban már rendelkezésre álló, Bükki Nemzeti Park Igazgatósága által 2021. május 6. napján adott tájékoztatást, látható, hogy ezen iratban a munkaterület (felhagyott agyagbánya gödrök: 30 hrsz., 296 hrsz, 306/1 hrsz, 306/2 hrsz) „tavak” minősítést kapott, mely azt valószínűsíti, hogy a munkaterület kizárólag nagyon száraz időjárásban és időszakosan szárad ki. Mindezek mellett a közbeszerzési eljárásban kiadott műszaki leírásban – a tárgyi határozat 49. pontjában kifejtettek mellett – a meglévő állapot rögzítésénél szerepel, hogy a felhagyott bányagödrök mely területek vízgyűjtői – az 1. számú gödörbe van bekötve a település csapadékvíz elvezetési rendszere –, és az is, hogy a csapadékvízet levezető árkok a gödrökben feltöltődtek. Szintén rögzítésre került, hogy érkező csapadékvíz a gödrökben számos helyen gyűlik és az agyagos zárórétegen a szikkadás csak lassan megy végbe, így tartósan pangóvízes foltok alakulnak ki. A közbeszerzési eljárásban kiadott kiviteli tervben a meglévő állapotokat bemutató tervlapokon továbbá egyértelműen mind a négy gödör talajvízzel elárasztott területként került megjelölésre.

59. Ehhez kapcsolódóan az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárásban csatolt, a G. Kft. által 2024. augusztusban készített „Talajvízszint-vizsgálati jelentés” megállapításait összegezve a következő megállapítást teszi. Morfológiai szempontból a terület az Eger-Rima-Ostorosi patakok hordalékkúpján helyezkedik el, aminek jellemzője, hogy az azokat kialakító folyó-, illetve patakmedrek vízszállításával közvetlen kapcsolatban van, utóbbi pedig a csapadéktól függ. A Bükk-hegység délnyugati részén eredő és a Bükkalja ezen részén keresztül folyó Laskó-Rima-Eger patakok völgyében elhelyezkedő, s az Alföld északi peremére kifutó patakok által lerakott kavicsos-homokos üledékekben tárolódó talajvíz utánpótlási és nyomásviszonyai függenek a tápterület hidrológiai viszonyaitól. Ingadozása nemcsak elsősorban a helyi és

aktuális csapadéktól, hanem a tápterületről érkező és a Bükkaljától idáig benyúló durvábszemű, kavicsos hordalékkúpon keresztül átadódó vízutánpótlástól is függ. A talajvízszint ingadozása általában szezonálisan követi az átlagos tendenciát, azaz tavasz végén-nyáron magas vízállás, ősszel-télen alacsony vízállás jellemző. Amennyiben azonban a bükkibükkaljai tápterületen hosszabban tartó csapadék és abból eredően nagyobb vízfolyás van, akkor az általános tendencia akár meg is fordulhat, sőt a magas vízállás a talajvíz felszín alatti árhullámának levonulásától függően tartósabb is maradhat, függetlenül az Egerfarmoson éppen aktuális csapadékhelyzettől.

60. A Döntőbizottság áttekintette az e-építési napló adatait, megállapította, hogy a munkaterület átadására 2023. szeptember 18. napján került sor, eképpen a szerződés III.2.1. pontja alapján a 60 napos teljesítési határidő e naptól kezdődően indulhatott. Az e-építési napló adatai alapján továbbá látható volt, hogy a csapadék és a megemelkedett talajvízszint miatti munkaszünet az eredeti teljesítési határidőig (2023. november 17. napjáig) csak 2023. október 31. és 2023. november 7. napja között volt, ahogy az is, hogy a munkavégzés ezután is folytatódott egészen 2023. november 27. napjáig. A kérelmezett tehát mindaddig az időpontig, azaz 62 napon végezhetett munkát, amelyet a munkaterület átadás utáni 4 munkavégzés nélküli nap és a hétvégék csökkentettek. Ennek ellenére, az írásban késedelmesen, 2023. november 24. napján rögzített, 2023. november 13. napi akadályközlés alapján a felek a teljesítési határidőt 2023. december 28. napjára módosították, további 39 nappal meghosszabbítva. Ez követően, 2023. december 22. napjáig terjedő időszakban a kivitelezés tovább folytatódhatott, és ez idő alatt összesen 7 napon került jelzésre csapadék miatti munkaszünet, a többi napokon a munkák folytatódtak. Mindezek alapján látható, hogy újabb 18 nap állt a kérelmezett rendelkezésére a munkavégzésre, melyeket a hétvégeken nem használt ki. A műszaki ellenőr az e-építési naplóban rögzítetten, 2023. december 28. napján megállapította, hogy a kérelmezett a kivitelezési munkákat nem teljesítette. Mindezt követően 115 napig, egészen 2024. április 22. napjáig munkavégzés nem történt, a kérelmezett 2024. április 22 - április 28. napja között azokat a munkát fejezte be, melyet a 2023. december 22. napi naplóbejegyzés szerint akkor megkezdett.

61. Az ajánlatkérő az emelkedett talajvízszint igazolásaként a jogorvoslati eljárás során fotódokumentációt csatolt, mely mindösszesen 12 képet tartalmazott. Ezen képek meta adatait áttekintve megállapítható volt, hogy egyetlen kép kivételével valamennyi kép 2023. december 15. napján készült, amikor az e-építési napló bejegyzése alapján a területen munkavégzés történt (kizárólag 2023. december 13. napján szünetelt a munka csapadék miatt), azonban a munkaterület láthatóan iszapos, ázott volt a képeken. A képek közül egyetlen kép (fájlnév: „Kivitelezés1.jpg”) 2023. október 18. napján 14 óra 25 perckor, azaz olyan napon készült, amikor már 30 napja csapadékmentes körülmények között zajlott a kivitelezés, akadályközlés még nem történt, mégis a képen egy tengelyig az iszapban elmerült tehergépjármű látható, mely azt igazolja, hogy a talajvízszint a csapadékmentes időszakban is emelkedett volt.

62. A Döntőbizottság valamennyi rendelkezésére álló irat és adat figyelembevételével megállapította, hogy a kivitelezés területén a közbeszerzés előkészítése idején a gödröket szinte teljes felületen víz borította, valamint ez korábban is jellemző volt. A magas talajvízszintre való figyelemfelhívást a tervek és műszaki leírás is egyértelműen tartalmazták, melyet az ajánlatkérő maga sem vitatott. Az előre nem láthatóság követelménye azonban alapvetően akkor valósul meg, amikor a szerződésmódosítást indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem lehetett előzetesen tudomása, és arra az ajánlatkérő a legnagyobb gondosság mellett, beszerzése körülményeinek ismeretében sem számíthatott. A Döntőbizottság mindezzel összefüggésben – különösen a tárgyi határozat 55. pontjában

rögzítettek alapján – hangsúlyozza, hogy a kialakult döntőbizottsági és bírósági gyakorlat szerint az eljárás megindításakor már hosszabb ideje fennálló állapot nem alapozhatja meg az előre nem látható ok esetkörét, mely a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján értékelhető.

63. Jelen esetben nem vitatottan az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás megindításakor tisztában kellett legyen a talajvízszint magas voltával, valamint – ahogy arra a kezdeményező helytállóan mutatott rá – olyan evidenciára, mint az őszi-téli csapadékos időjárás, a jelen körülmények között sem lehetett előre nem látható tényezőként hivatkozni. Jelen esetben a csapadékos napok száma nem volt különösen szokatlan – melyet az 60. határozati pontban kifejtettek alapján az e-építési napló bejegyzései is alátámasztanak –, és függetlenül attól, hogy az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban azt állítja, hogy a problémát nem a csapadékos időjárás, hanem az őszi, téli időszakban beállott lassú szikkadás okozta, a szerződésmódosítás mégis a rendkívüli csapadékos időjárásra vezette vissza az emelkedett talajvízszintet. Mindez ugyanakkor a fentebb levezettek alapján nem került alátámasztásra, az ajánlatkérő az előre nem láthatóság körében nem igazolta, hogy a kivitelezés területén az éves átlagos csapadékmennyiségnél nagyobb csapadékmennyiség volt tapasztalható. Mindezek alapján a kezdeményező helytállóan hivatkozott arra, hogy lényegében az e-építési napló adatai sem oldották fel azon ellentmondást, hogy az első szerződésmódosítást követően eltelt 23 nap alatt miképpen keletkezhetett olyan további késedelmek a vállalkozónak, melyet az időjárási körülmények – különösen a becsatolt meteorológiai szolgálati jelentés fényében – a teljesítési határidő 2024. április 30. napjáig történő meghosszabbítását indokolták volna.

64. A Döntőbizottság rögzíteni kívánja továbbá, hogy egyebekben az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban maga sem a közbeszerzési eljárás megindításának vagy a szerződéskötésnek az időpontjára hivatkozik az előre nem láthatóság tekintetében, hanem még az előkészítés során a vízjogi engedélyezési eljárás elhúzását nevezi meg kiváltó okként, melynek folyományaként kényszeredett abba a helyzetbe, hogy a kivitelezési időszak nem kerülhetett ideálisan meghatározásra. Figyelemmel arra, hogy minderre a Döntőbizottság – a fentebb kifejtettek alapján – figyelemmel nem lehetett, mindinkább azt támasztják alá, hogy az ajánlatkérő már a közbeszerzési eljárás megindításának időpontjában tisztában volt azzal, hogy a körülmények miatt a kivitelezés nem az alkalmas időpontban fog megvalósulni. Mindez azonban az előre nem láthatóság körében nem értékelhető. Ugyanezen megfontolásból a Döntőbizottság nem értékelte az ajánlatkérő arra tett nyilatkozatát, melyben a közreműködő szervezettel történő tevékeny együttműködést írta le, hiszen mindez a szerződésmódosítás tekintetében vizsgálat alá szintén nem eshetett.

65. A Döntőbizottság helyt adva a kezdeményezésben foglaltaknak – a fentebb részletesen kifejtettek okán – a vizsgált szerződésmódosítás tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját azzal, hogy a szerződésüket 2. alkalommal (2024. december 22.) úgy módosították közös megegyezéssel, hogy annak Kbt.-ben meghatározott – nevezetesen a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpont szerinti – feltétele nem állt fenn. A Döntőbizottság a továbbiakban a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont cb) és cc) alpontok fennállását nem vizsgálta arra tekintettel, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti konjunktív feltételek bármelyikének hiánya megdönti a szerződésmódosítás jogszerűségét, így az e tekintetben tett ajánlatkérői nyilatkozat értékelés alá nem került.

66. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a fenti indokokra tekintettel a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti jogkövetkezményt.

67. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben. A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10 %-a.

68. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

69. A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő úgy módosította a közbeszerzési szerződést, hogy annak jogalapja nem volt megállapítható. A Döntőbizottság a szerződésmódosítás jogsértő jellegére tekintettel azonban a kérelmezettel szemben is bírságot szabott ki, figyelemmel a Kúria Kfv.II.37.434/2017/12. számú ítéletében foglaltakra, melyben a Kúria elvi élel mondta ki, hogy a közbeszerzési jogsértésért való felelősség objektív, a Döntőbizottságnak nem kell vizsgálnia, hogy mely okból, vagy milyen vélekedés alapján nem kerültek betartásra a közbeszerzési szabályok. A Döntőbizottság tehát a szerződésmódosítást jogsértő módon megvalósító valamennyi féllel, vagyis az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben is bírságot szabott ki.

70. A Döntőbizottság az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben kiszabott bírság mértékének megállapítása során értékelte a megállapított jogsértés súlyosságát. A Döntőbizottság e körben rögzíti, hogy a közbeszerzési szerződés jogsértő módosítása a mellőzéssel rokon jogsértés, így az egyik legsúlyosabb közbeszerzési jogsértésnek minősül, hisz a közbeszerzési szabályozás célja, alapelvei érvényesülésének garanciája vész el a szerződéses szakaszban.

A Döntőbizottság a bírság kiszabása körében figyelemmel volt arra, hogy a megállapított jogsértés utóbb nem volt reparálható. A megállapított jogsértés természetére tekintettel a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre nem gyakorolt befolyást, így azt a Döntőbizottság a bírság kiszabása körében nem értékelte. A Döntőbizottság figyelemmel volt továbbá a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt relatíve hosszabb időtartamra. A Döntőbizottság emellett értékelte a közbeszerzés tárgyát, annak becsült értékét (49.811.440.-Ft). A Döntőbizottság mindezek mellett az ajánlatkérő javára értékelte, hogy nem értékelt terhére többszörös jogsértést. A Döntőbizottság azon körülményt is értékelte, hogy az ajánlatkérő a jelen közbeszerzést támogatásból valósította meg – így a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat –, illetve azt, hogy a jogsértés szándékos volta – egyik szerződő fél tekintetében

– sem volt megállapítható.

A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve mindezen szempontok kifejezett mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott azonos mértékű bírságok kiszabását tartotta indokoltnak az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben a feltárt jogsértések okán, mely bírságok mértéke nem éri el a törvényi maximum mértékét.

71. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

72. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

73. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. augusztus 14.

Dr. Kéri Krisztina sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Kriston Kinga sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Cseh Orsolya kamarai jogtanácsos - Nemzeti Fejlesztési Központ (KRID: 378066316)
2. Stumpf Gábor felelős akkreditált közbeszerzési tanácsadó - ANPAST Europroject Szolgáltató Kft. (KRID: 14473681)
3. MOHA ÚT Kft. (KRID: 27183342)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)